

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Kateřina DUFKOVÁ: Zdeněk Mlynář a jeho působení na Československé akademii věd, Diplomová práce PFUK, Praha 2014, 114 stran.

Kateřina Dufková si zvolila téma, které je sice v literatuře reflektováno, avšak jen velmi omezeně, a proto její diplomová práce závisela v převážné míře na studiu nepublikované archivní dokumentace a dobových časopiseckých studiích. Ačkoli je téma zaměřeno na rozbor osudů jedné konkrétní osobnosti, má jistě daleko širší dosah a nejde jen o pouhou biografii známého politika. Autorka si byla dobře vědoma faktu, že píše diplomovou práci z oboru právních dějin, a proto významnou část textu věnovala interpretaci Mlynářových teoretických textů o právu a politické teorii.

Z hlediska použitých informačních zdrojů lze práci hodnotit velmi kladně. Využila důležité právně-historické syntézy a příručky (Bobek a kol., Kuklík a kol., Malý-Soukup a kol.), využívala v dostatečné míře i obecnější historickou literaturu (Kaplan, Kopeček ad.) a především rozsáhle využívala dobové informační zdroje (články a monografie) z oboru právní vědy, ať již psané samotným Mlynářem a nebo jeho kolegy z Ústavu. Za největší přínos z hlediska autorčiny heuristiky lze ovšem považovat shromáždění archivních materiálů k Mlynářově osobnosti z fondu Ústavu státu a práva, které jsou uloženy v archivu Akademie věd a které dosud nebyly historiky využity.

Práce je rozčleněna do sedmi kapitol, které se dále člení na podkapitoly. Autorka kombinuje chronologický výklad s výkladovým postupem od obecného k jednotlivému, kdy svou práci začíná popisem fungování právního systému v podmínkách budování socialistické diktatury, aby posléze postoupila k jednotlivým fázím Mlynářova působení před rokem 1969.

Zvláště oceňuji autorčinu odvahu pustit se do studia Mlynářových teoretických textů a vědeckých polemik z tohoto období. Vyžaduje to totiž schopnost orientovat se v marxisticko-leninské terminologii, která v Mlynářových raných textech nabývá srovnatelných parametrů jako pojmové distinkce středověké vrcholné scholastiky. I když se někdy raději uměřeně omezuje jen na převyprávění základních tezí Mlynářových textů, učinila od původních verzí svých kapitol velmi znatelný pokrok, co se týká citlivosti v interpretaci takových teoreticky i ideologicky náročných textových pramenů. S ohledem na rozsáhlou znalost primárních textů by byla vysloveně žádoucí hlouběji pojatá reflexivní kapitola na téma „Mlynářova cesta k revizionismu“. Obdobně by stálo za to hlouběji zpracovat v jedné z kapitol vývoj Mlynářova myšlení na téma autonomie politiky. Autorka sice v práci má k těmto záležitostem řadu cenných postřehů, avšak tím, jak se držela především chronologické linie mapování Mlynářových publikačních aktivit, tak tyto poznatky jsou v celém textu diplomové práce značně roztroušeny.

Za nejpřínosnější považuji závěrečné kapitoly, které jsou věnovány fungování interdisciplinárního teamu „Rozvoj politického systému v socialistické společnosti“. Zatímco teamy Machonina, Šika a nakonec i Richty se již dočkaly systematického výzkumu, znalosti o

Mlynářově teamu zůstávaly omezeny na jeho vlastní publikované vzpomínky a vzpomínky jednoho z jeho nejaktivnějších členů – Lubomíra Brokla. Zde autorka vykonala nemalý kus záslužné heuristické archivní práce.

Autorka svým způsobem práce s prameny a literaturou nezapře, že má již jisté vědecké zkušenosti – je doktorandkou v oboru historie, kde se ovšem věnuje zcela jiným tématům i jinému časovému období. Text je velmi solidní a kultivovaný a v důležitých parametrech překračuje obvyklý průměr diplomových prací v oboru právních dějin. Proto tuto diplomovou práci doporučuji bez výhrad k obhajobě a z pozice vedoucího ji hodnotím jako mimořádně zdařilý text.

V Praze, dne 8.června 2014

Doc.PhDr.JUDr. Jakub Rákosník, Ph.D.